

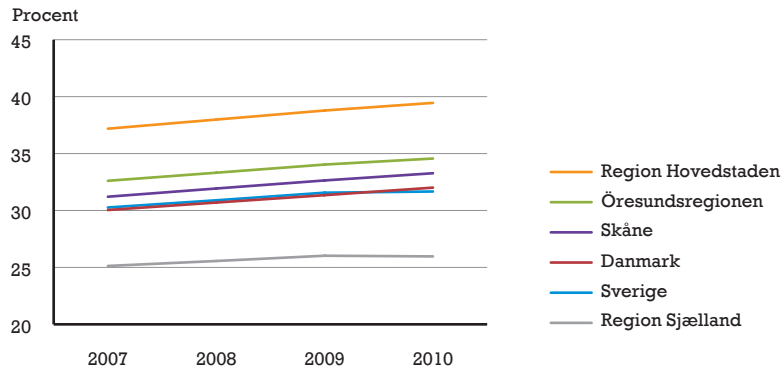
UTBILDNING

Det finns 11 universitet och högskolor i Öresundsregionen förutom ett stort antal yrkeshögskolor. Här läser omkring 150.000 studenter och cirka 10.000 doktorander.

Enligt OECD är en högutbildad befolkning en av de mest robusta och betydelsefulla indikatorerna för urban ekonomisk prestanda.

Öresundsregionen har med knappt 700.000 högutbildade en större andel högskoleutbildade än Sverige respektive Danmark som helhet. Andelen högutbildade fortsätter att öka, framför allt i Köpenhamn. Trots detta bedömer OECD att tillgången på högutbildad arbetskraft fortsatt kommer att vara en stor utmaning för huvudstaden och att Öresundsregionens potential skulle kunna utnyttjas bättre.

Andel med vidareutbildning 25-64 år

Källa: Ørestat

Utbildning är viktig för Öresundsregionens attraktionskraft

I högspecialiserade kunskaps- och innovationssamhällen som Danmark och Sverige är utbildning avgörande för tillväxt och internationell attraktionskraft.

Enligt OECD-rapporten om Köpenhamn 2009 är en av huvudstadens största utmaningar bristen på högutbildad arbetskraft samt att Öresundsregionens potential skulle kunna utnyttjas bättre¹. Regionala prognoser från båda sidor av

¹OECD Territorial Review Copenhagen 2009

sundet visar dessutom på ett växande behov av välutbildad arbetskraft². Utbildning har stor betydelse för den enskilda människans arbetsmarknadsanknytning då personer med låg eller ingen utbildning löper stor risk att hamna utanför arbetsmarknaden.

Högutbildad befolkning

I Öresundsregionen finns 690.500 högskoleutbildade (vilket motsvarar 35 procent) i den förvärvsaktiva åldern (25–64 år)³. Med 35 procent högutbildade har Öresundsregionen en större andel högutbildade än såväl Danmark som Sverige på riksplånet (bägge har 32 procent). Region Hovedstaden har störst andel högutbildade, följt av Skåne och Region Sjælland.

²Källor: Region Skåne (2012) Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Skåne – med sikte på 2020; Det tvärrregionale analyse samarbejde i Østdanmark (2012) Østdanmark 2010–2024 – framskrivninger med Sam/K-Line

³Källa: Ørestat

Andelen högskoleutbildade unga växer

Utbildningsnivån bland de unga, 25–34 år, i Öresundsregionen visar att allt fler i de yngre generationerna skaffar sig en högskoleutbildning. Denna trend är starkare i Öresundsregionen än i Sverige och Danmark som helhet. Cirka 40 procent av de unga i regionen har nu en högskoleutbildning, vilket är cirka 5 procent mer än regionens befolkning (upp till 65 år) som helhet.

De högutbildade koncentreras i städerna

I Öresundsregionen utvecklas andelen unga med högskoleutbildning i olika takt. Andelen unga med högskoleutbildning ökar i Region Hovedstaden och i Skåne medan andelen har minskat något i Region Sjælland.

I den svenska delen av Öresundsregionen har Lund mer än 40 procent hög-

Andel högskoleutbildade bland 25-34-åringar

	2007	2010
Region Hovedstaden	40,3	41,9
Region Sjælland	24,9	24,1
Öresundsregionen SE	39,0	39,8

Källa: Ørestat

skoleutbildade medan andelen bland kommunerna i norra Skåne är under 25 procent.

Tendensen till koncentration i storstadsområden och orter inom pendlingsavstånd till dessa är ett vanligt mönster. Studerande och de examinerade från högskolorna flyttar till dessa områden där det finns bäst utbildnings- och arbetsmöjligheter.

Svenska studerande är rörligare än de danska

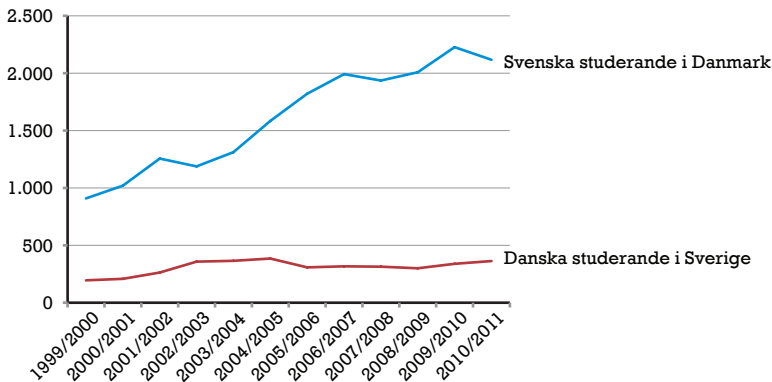
Det har alltid varit långt fler svenskar som åker till Danmark för att studera än danskar som studerar i Sverige. Skill-

naden har ökat efter Öresundsbronns öppning år 2000. Under studieåret 2010/2011 var det 2.117 svenska studerande som fick studiemedel för full-

tidsstudier med tentamen i Danmark. Antalet danska studerande i Sverige var samma år 363. Även när man tar hänsyn till att antalet studerande i Sverige

är större, är det tydligt att Sverige skickar en långt större andel studerande till Danmark än tvärt om. Utlandsstudier är över huvud taget mindre vanligt bland danska studenter än bland svenska.

De studerandes rörlighet

Källa: Nordisk statistikbank, EDUC05

Anm: Som studerande räknas här mottagare av studiestöd (CSN eller SU) för heltidsstudier och tentamen i Danmark respektive Sverige. Därmed inkluderar det både stöd till hela och delar av ett utbildningsförlopp. I Danmark är det Statens Uddannelsesstøtte (SU) som betalar ut ekonomiskt stöd till unga under utbildning och i Sverige är det Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Nästan alla svenska studerande i Danmark väljer att läsa i Region Hovedstaden medan de danska studenterna i Sverige huvudsakligen väljer studieorter utanför Öresundsregionen.

Nya regler kan ha betydelse för svensk utbildningsrörlighet

Efter en tioårig trend med ett ökande antal svenska studerande i Danmark, minskade antalet med mer än 100 studerande mellan 2009/2010 och 2010/2011⁴. Detta kan bero på att ändrade regler i Danmark har gjort det svårare för nordiska studenter att få höga betyg när deras betyg från hemlandet ska valideras i Danmark. På så sätt blir det svårare att bli antagen på populära utbildningar i

Danmark. Samtidigt har kraven på studieavgifter skärpts under 2011 för dem som söker enstaka kurser i Danmark.

Rörlighet främst på högskolenivå⁴

Den stora majoriteten av dem som studerar på andra sidan sundet läser på högskolenivå. 90 procent av de svenska studerande i Danmark och 75 procent av de danska studerande i Sverige var högskolestuderande 2010/2011. Till detta kan ha bidragit att den internationella betygsskalan för högskolor och universitet, ECTS, numera gör det lätt att jämföra betyg mellan europeiska högskole- och universitetsutbildningar. Vad gäller yrkes- eller gymnasieutbildningar kan det vara svårare att jämföra och validera dessa internationellt.

Populära studieämnen 2010/2011

Ser man till vilka högskoleämnen som är populära, så är medicinstudier i Danmark, precis som tidigare, mest populärt bland svenskarna: 687 var inskrivna för medicinstudier i Danmark. Härnäst följer ekonomistudier (270) och veterinärstudier (218). Även arkitektutbildningen är mycket attraktiv för svenskarna (130).

Drygt en tredjedel av de danska studerande i Sverige väljer psykologi, idrott och samhällsstudier. Därefter kommer konst och konsthantverk, journalistik och medier, följt av humaniora och ekonomi.

Om statistiken

En rad statistikbanker står bakom statistiken på utbildningsområdet i Danmark och Sverige, bland annat OECD, Nordisk statistikbank och Ørestat. Trots den internationella ISCED-standarden (International Standard Classification of Education) som kategoriserar utbildningsnivåer på ett internationellt jämförbart sätt, finns det fortfarande vissa svårigheter att göra jämförelser. En skillnad mellan Danmark och Sverige är exempelvis definitionen på en högskoleutbildad (ISCED 5a): I Danmark är kravet heltidsstudier i minst tre år med avslutande examen, medan det i Sverige inte krävs en examen men minst tre års heltidsstudier.

⁴Siffrorna varierar beroende på mättidpunkt. Nya siffror från CSN anger 200.

⁵DTS: KELA Students Abroad 2010-2011